

20. januar i år døde en av tidenes største dirigenter, Claudio Abbado, i sitt hjem i Milano. Han ble 80 år.

Ved reisens slutt

KLASSISK

Ståle Wikshåland
swi@dagbladet.no

ALBUM: Utgivelsen av Bruckners 1. symfoni med Luzern Festivalorkester, som Accentus Music nettopp har gitt ut, kommer som en slags siste hilsen. Den ble spilt inn *live* (slik Abbado nesten alltid foretrakk det) under fjorårets Luzern-Festival i august, bare dager før det som viste seg å skulle bli Abbados aller siste konsertopptreden. Da sto Schuberts Ufullendte symfoni og Bruckners Niende og siste symfoni på programmet.

Utgivelsen av Bruckners 1. symfoni er en stor innspilling, en av de største. Abbado lener seg ikke på de lange linjene og de store flatene i Bruckners orkestersats, men dirigerer med stor omhu for hver minste frase. Slik tar de lange strekkene og de voldsomme klangutladningene form nedenfra og opp, og innenfra og ut. På den måten får han den voldsomme tyngden i musikken til å sveve, nesten som den var vektløs.

NEI, STORE GEBERDER VAR ALDRI Abbados greie. Store fortolkninger, derimot, leverte han gang på gang. Karrieren var lang, og hadde mange stasjoner, i perioder som uten unntak ble til velsignelse for institusjonene han ledet kunstnerisk. Han residerte ved La Scala og Wiener Staatsoper, i Salzburg og i London Symphony før hans siste og lykkelige sjefsperiode med Berlin Philharmoniker, der han overtok etter Karajan i 1989. Og mirakuløst nok lærte dem å lytte til musikken enda mer nærgående, en kunst Karajan allerede hadde beredt grunnen for.

Berlin-perioden ble Abbados siste, stasjonære. Da han overlot sjefsplassen til Simon Rattle i 2002, hadde han nettopp kommet seg etter alvorlig kreftsykdom.

MEN HAN LA PÅ INGEN måte inn årene. Allerede samme år, altså i 2002, grunnla han Festivalorkestret i Luzern, og i årene som fulgte viet han seg opprettelsen av stadig nye ensembler: The Chamber Orchestra of Europe, Mahler Chamber Orchestra, Orchestra Mozart; ensembler som alle har oppnådd bemerkelsesverdige resultater og rangerer blant de beste i Europa. Han fikk så visst en rik høst som dirigent.

Selv har jeg i mange uker nå kunnet vie meg Abbados innsats, formidelt boksen med 41 cd-er som Deutsche

Grammophon ga ut i vinter (og som faktisk også rommer Bruckner-innspillingen som nettopp ble gitt ut separat på Accentus.) Denne gedigne samlingen rommer Abbados symfoniske arv, med komponister som Mozart, Haydn, Beethoven, Schubert, Mendelssohn, Brahms, Bruckner og Mahler. Musikalsk har det vært en sann svir, der ganske særlig innspillingene hans av Mahler og Beethoven – og Mozart – har fått klinge fritt og lenge. Er det et håp om at noen gir ut Abbados store operaproduksjoner (som er fenomenale), eller fruktene av hans store innsats for den nyere musikken?

BOKSEN VEKKER OGSÅ MINNER til live fra de gangene jeg fikk oppleve ham på podiet, i Wien og i London, posituren til en aristokratisk italiensk intellektuell, politisk radikal, med en vidunderlig gestikk på podiet. Noen fikk kanskje syn for dette da Hovedscenen i NRK2 sendte et vakkert portrettprogram av ham sist søndag, stort sett under arbeid med Adagio-satsen fra Mahlers 10. symfoni og Mozarts «Requiem».

Ingen store fakter, alltid uten partitur og med evnen til å skape en enestående kontakt mellom musikerne og så projisere det klingende resultatet ut mot oss, på publikums plass.

KÅRE NORDSTOGAS SERIE med Bachs orgelverker på LAWO har nettopp kommet med et nytt skudd på den solide stammen. Dette må sies å være en serie som har funnet sin form, til de grader at det ut fra coveret alene er nesten umulig å skille de enkelte utgivelsene fra hverandre. Nordstoga tar for seg samling etter samling fra Johann Sebastians rikholdige orgelproduksjon, og reiser rundt og spiller inn på Europas fornemste instrumenter.

Denne gang spilles det på Schnitger-orgelet i St. Martin-kirken i Groningen. Og det er Schübler- og Leipzig koralene vi får høre, samen med Kanoniske variasjoner.

I Nordstogas hender følger vi oss trygge på denne musikken, han foredrar med en velsignet ro, som gir musikken anledning til å klinge, helt ut. Og han former hver og ett av stykkene så vakkert, at det er en drøm.

Claudio Abbado

Lucerne Festival Orchestra
Anton Bruckner:
«Symfoni nr. 1»
(Accentus)

Nesten vektløs.

Kåre Nordstoga, orgel

Johann Sebastian Bach:
«Schübler- og Leipzig-
koralene. Kanoniske variasjoner»
(LAWO)

Velsignet orgelklang.

Claudio Abbado

Diverse orkestre
«The Symphony Edition 41
cd-er»
(Deutsche Grammophon)

Abbados store arv.

Underholdning

For annonsering, kontakt
dab@dagbladet.no

John D&Z
LIVE CLUB & PUB
TORGGATA BAD-OSLO
I kveld kl. 20.00:
**IMPERIV STATES
ELECTRIC (S)**
Bill. kr. 200,- selges i døra.
Tor. 13.2: Bill. kr. 200,-
Releasekonsert:
THOM HELL
«Six» ute nå!
DAGBLADET, AFTENPOSTEN
Ons. 19.2: Bill. kr. 125,-
**ACRES WILD
+ ABEL TROST**
Forsalg: www.rockefeller.no, Narvesen, 7-Eleven, tlf. 815 33 133. NB! Bill. avg. 18 år leg.

Rockefeller
music hall - oslo
I kveld kl. 20.00:
MEZZOFORTE
Bill. kr. 350,- + bill. avg.
selges i døra. 18 år leg.
Forsalg: www.rockefeller.no, Narvesen, 7-Eleven, tlf. 815 33 133. NB! Bill. avg.

ERELIAG
MIN HELG
TRYNEFAKTOR
LIDENSKAP
STJERNETREFFET
OPPLEVELSE
STERKE MENINGER
KOKKESKOLEN
VIN
Fredager i Dagbladet

OSLO KINO

For billettsalg, filmomtaler og åpningstider, se oslokino.no
Kundeservice: 994 32 000 (lokal mobiltakst)
Åpningstid: Mandag til fredag 09.30-17.00, helg 11.00-18.00.
Mrk! Ingen reservasjon av billetter. For spørsmål: post@oslokino.no

oslokino.no

OSLO KINO - ALT ANNET BLIR LITE I FORHOLD

BARNEFILMER PREMIEREFILMER VINBAR SISTE DAG NATTKINO MATINÉ

ONSDAG 12.02

COLOSSEUM 1-2-3-4
FR. NANSENS Vei 6
Seniorkino: **Mandela** regi Justin Chadwick (Engelsk - 11 år) 12:30.
Babykino: **Wolf of Wall Street** regi Martin Scorsese (Am. - 15 år) 13:00.
Anchorman: **The Legend Continues** regi Adam McKay (Am. - 7 år) 21:00.
* **Det regner kjøttboller 2 (3D, norsk tale)** regi Kris Pearn, Cody Cameron (Am. - tillatt for alle) 10:00.
* **Dod Sno 2** regi Tommy Wirkola (Norsk - 15 år) 21:00 (Sal 1).
Familien, August: **Osage County** regi John Wells (Amerikansk - 11 år) 12:20 og 17:10.
* **Frost (3D, norsk tale)** regi Chris Buck, Jennifer Lee (Amerikansk - 7 år) 10:00 og 15:00.
Hobbitten: **Smaugs odemark (3D HFR)** regi Peter Jackson (Amerikansk - 11 år) 17:40.
* **Karsten og Petra på vinterferie** regi Arne Lindtner Næss (Norsk - tillatt for alle) 15:00 (Sal 1) og 16:40.
* **Kule kidz gråter ikke** regi Katarina Launing (Norsk - tillatt for alle) 10:20.
Lone Survivor regi Peter Berg (Amerikansk - 11 år) 21:00.
Sovngjengeren regi Mona Fastvold (Norsk - 15 år) 18:50.

Brev til kongen regi Hisham Zaman (Norsk - 15 år) 16:00 og 18:30.
Den store skjønnheten regi Paolo Sorrentino (Italiensk - 11 år) 16:00 og 20:45.
The Selfish Giant: En himmel av kobber regi Clio Barnard (Engelsk - 11 år) 19:00 og 21:15.
The Wolf of Wall Street regi Martin Scorsese (Amerikansk - 15 år) 16:30 (Sal 1) og 20:15 (Sal 1).
Tusen ganger god natt regi Erik Poppe (Norsk - 11 år) 16:00.
WAAR - Angrep regi Bilal Lashari (Engelsk / Hindi - 15 år) 20:40.

SAGA 1-2-3-4-5-6
STORTINGSGT. 28
12 Years a Slave regi Steve McQueen (Am. - 15 år) 15:30 og 18:00 (Sal 1).
Anchorman: The Legend Continues regi Adam McKay (Amerikansk - 7 år) 18:30.
Blå er den varmeste fargen regi Abdellatif Kechiche (Fr. - 15 år) 20:00.
Boktyven regi Brian Percival (Amerikansk - 11 år) 20:45 (Sal 2).
Den store skjønnheten regi Paolo Sorrentino (Italiensk - 11 år) 12:30.
* **Det regner kjøttboller 2 (3D, norsk tale)** regi Kris Pearn, Cody Cameron (Amerikansk - tillatt for alle) 13:00 (Sal 2) og 15:15 (Sal 2).
* **Dod Sno 2** regi Tommy Wirkola (Norsk - 15 år) 18:15 (Sal 2).

RINGEN 1-2-3-4-5-6
SANNERGATA 6D
Seniorkino: **Familien, August: Osage County** regi John Wells (Amerikansk - 11 år) 12:00.
Baby: Hundreåringen som klatret ut gjennom vinduet og forsvant regi Felix Herngren (Sv. - 11 år) 12:30.
KORT på Ringen tillatt for alle) Gratis kortfilmprogram! 17:30 (Presis).
12 Years a Slave regi Steve McQueen (Amerikansk - 15 år) 12:00 (Komfort) og 15:30.
Anchorman: The Legend Continues regi Adam McKay (Amerikansk - 7 år) 18:15 (Sal 2) og 21:00 (Sal 2).
* **Det regner kjøttboller 2 (norsk tale)** regi Kris Pearn, Cody Cameron (Am. - tillatt for alle) 13:00.
* **Dod Sno 2** regi Tommy Wirkola (Norsk - 15 år) 17:45 (Sal 1).

Familien, August: Osage County regi John Wells (Amerikansk - 11 år) 20:45 (Komfort).
Gravity (3D) regi Alfonso Cuarón (Amerikansk - 11 år) 18:30 (Komfort).
* **Karsten og Petra på vinterferie** regi Arne Lindtner Næss (Norsk - tillatt for alle) 16:00 (Sal 2).
* **Kule kidz gråter ikke** regi Katarina Launing (Norsk - tillatt for alle) 14:45.
Meg eier ingen regi Kjell-Åke Andersson (Svensk - 11 år) 21:00.
Nymphomaniac regi Lars von Trier (Dansk - 18 år) 18:30.
Som far, så sønn regi Kore-Eda Hirokazu (Japansk - tillatt for alle) 15:30 og 18:15.
Sovngjengeren regi Mona Fastvold (Norsk - 15 år) 19:00 og 21:15.
The Hunger Games: Catching Fire regi Francis Lawrence (Amerikansk - 11 år) 15:15 (Komfort).

Fortiden regi Asghar Farhadi (Fransk - 11 år) 13:30.
Hundreåringen som klatret ut gjennom vinduet og forsvant regi Felix Herngren (Svensk - 11 år) 12:45 og 21:00 (Sal 1).
* **Karsten og Petra på vinterferie** regi Arne Lindtner Næss (Norsk - tillatt for alle) 13:30 (Sal 1) og 15:45 (Sal 1).
Kill Buljo 2 regi Vegar Hoel (Norsk - 11 år) 21:15.
Kvinnen i buret regi Mikkel Nørgaard (Dansk - 15 år) 21:15.
Mandela: Veien til frihet regi Justin Chadwick (Engelsk - 11 år) 15:30 og 20:45.
Meg eier ingen regi Kjell-Åke Andersson (Svensk - 11 år) 18:15.
The Act of Killing (extended) regi Joshua Oppenheimer, Christine Cynn (Indonesisk - 15 år) 16:30.
The Secret Life of Walter Mitty regi Ben Stiller (Amerikansk - 7 år) 18:30.
The Wolf of Wall Street regi Martin Scorsese (Amerikansk - 15 år) 10:30 og 14:15.

GIMLE
BYGDØY ALLÉ 39
12 Years a Slave regi Steve McQueen (Amerikansk - 15 år) 15:00 og 20:45.
Familien, August: Osage County regi John Wells (Am. - 11 år) 18:00.

KINO VICTORIA 1-2-3-4
RUSELØKKVEIEN 14 18 år
12 Years a Slave regi Steve McQueen (Am. - 17:00 (Sal 1) og 20:30.
Den store skjønnheten regi Paolo Sorrentino (Italiensk - 16:30.
Meg eier ingen regi Kjell-Åke Andersson (Svensk - 15:30.
Nymphomaniac regi Lars von Trier (Dansk - 18:00.
Som far, så sønn regi Kore-Eda Hirokazu (Japansk - 20:45.
The Wolf of Wall Street regi Martin Scorsese (Amerikansk - 16:30 og 20:00 (Sal 1).
KLINGENBERG 1-2-3-4
OLAV V'S GT. 4
Amnesia regi Nini Bull Robsahm (Norsk - 15 år) 18:40.

SYMRA 1-2
LAMBERTSETER SENTER
* **Det regner kjøttboller 2 (norsk tale)** regi Kris Pearn, Cody Cameron (Amerikansk - tillatt for alle) 16:10.
* **Dod Sno 2** regi Tommy Wirkola (Norsk - 15 år) 21:10.
Familien, August: Osage County regi John Wells (Amerikansk - 11 år) 18:20.
* **Karsten og Petra på vinterferie** regi Arne Lindtner Næss (Norsk - tillatt for alle) 15:50 (Sal 1) og 18:00 (Sal 1).
The Wolf of Wall Street regi Martin Scorsese (Amerikansk - 15 år) 20:15 (Sal 1).